
Nobelova cena do Turecka

Nobelova cena do Turecka

moderátorka

Uznávaný turecký spisovatel Orhan Pamuk rozšířil počet držitelů Nobelovy ceny za literaturu. Překvapení se letos nekonalo. Jeho jméno se mezi možnými kandidáty na Nobelovu cenu objevovalo v posledních letech s železnou pravidelností. Nepochybně i proto, že se ve svém díle zabývá ožahavými problémy dnešního světa, a sice rozpory mezi východem a západem. My teď proto máme na telefonu turkoložku Petru Prahovou z University Karlovy, která právě v současnosti překládá Pamukův román Nový život. Dobrý večer i vám.

Petra PRAHOVÁ, turkoložka

Dobrý večer.
moderátorka

V češtině zatím žádné Pamukovo dílo nevyšlo. Proč, když na západě patří už k ceněným autorům?

Petra PRAHOVÁ, turkoložka

Tak, asi především hlavním důvodem, proč Pamukova díla zatím nebyla překládána do turečtiny je, že v této zemi není bohužel příliš mnoho lidí, který by ovládali tento jazyk. Což přímo souvisí s tím, že vlastně turečtina se na univerzitní úrovni učí pouze u nás na fakultě na Univerzitě Karlovy, na filozofické fakultě a jinde ne a i tady u nás na fakultě se tento obor teď uzavírá.

moderátorka

A myslíte, že to je ten hlavní důvod?
Petra PRAHOVÁ, turkoložka

Určitě.
moderátorka

A můžete teď alespoň stručně přiblížit literární scilei jakým tento autor píše a hlavně témata, kterým se věnuje?
Petra PRAHOVÁ, turkoložka

Tak, jako Pamuk ve svém díle vlastně kombinuje tradiční vypravěčský styl, který je vlastní literaturám blízkého východu a kombinuje ho s modernistickým stylem. Já vlastně takhle i se věnuje tématům, například rozporům mezi východem a západem, náboženství sekularismu, historií a současností. To jsou témata určitě velmi aktuální a přímo dotýkající se dnešního Turecka.

moderátorka

Poněkud pikantní příchuť dodává Pamukovo vítězství fakt, že bylo vyhlášeno ve stejný den, kdy Francouzské národní shromáždění přes protesty Ankarý schválilo onen kontroverzní návrh zákona, podle kterého má být trestné popírat genocidu Arménů Turky za první světové války. Dodejme ještě, že právě toto téma čerstvého laureáta Nobelovy ceny ve světě proslavilo, dokonce kvůli snaze aby turecká společnost uznala, že se v minulosti genocidy dopustila, stanul Pamuk v loni ve své vlasti před soudem. Znamená to, že je i politickým spisovatelem?

Petra PRAHOVÁ, turkoložka

Určitě, já bych možná dodala, že, že nejenom tyto věci určitě proslavily Orhana Pamuka ve světě. Já myslím, že je to výborný spisovatel a určitě jako má význam, eh má významné místo v, ve světové literatuře. Samozřejmě se do se stává i objektem médií, jako v souvislosti například s tímto politickým procesem, čili do jisté míry se může říct, že to je i politický spisovatel, neboť se dotýká současné situace v Turecku.

moderátorka

Podle vašeho názoru, proč se turecká společnost tak brání diskusi na téma Arménského masakru, jaký je k tomu důvod?
Petra PRAHOVÁ, turkoložka

No, tak je to spíš obecnější důvod, možná i důvod, který se netýká jenom Turecka, je to prostě vyrovnání s vlastní minulostí a s tím určitě nemá jenom Turecko své problémy.
moderátorka

Pamuk se ve svém díle dotýká neurotických bodů nejenom turecké společnosti, třeba i povinného nošení šátků na hlavách muslimských žen, chování státu vůči etnickým a názorovým menšinám, znamená to, že určitou část turecké společnosti jeho ocenění, řekněme trochu rozladí?
Petra PRAHOVÁ, turkoložka

Tak, já si myslím, že určité názory na Pamuka v Turecku jsou velmi různé, je to celá škála názorů a určitě si myslím, že určitou část společnosti toto ocenění rozladí, nicméně může to být na druhou stranu i výzva k zamyšlení a výzva k zamyšlení nad změnou postoje k Orhanu Pamukovi.
moderátorka

A co vy osobně říkáte tomu, že Nobelovu cenu za literaturu získal právě on?
Petra PRAHOVÁ, turkoložka

Já si myslím, že je to skvělá zpráva.
moderátorka

S turkoložkou Petrou Prahovou jsme mluvily o spisovateli Orhanu Pamukovi, který je čerstvým držitelem Nobelovy ceny za literaturu. Děkuji vám za rozhovor.
Petra PRAHOVÁ, turkoložka

Na shledanou.